

Hilarionita, juansilvaïta, wallkilldellita-(Fe) i altres minerals poc comuns de la mina 'Golosina', Cuevas del Almanzora, Almeria, Andalusia

Christian REWITZER

Autor independent
Furth im Wald, Alemanya
info@apo-furth.de

Miguel CALVO REBOLLAR

Universidad de Zaragoza
Saragossa, Espanya
calvorb@unizar.es

Rupert HOCHLEITNER

Mineralogische Staatssammlung München (MSM-SNSB)
Munic, Alemanya
rh.minstaatsl@lrz-uni-muenchen.de

Carlos UTRERA MARTÍN

Autor independent
Màlaga, Espanya
multrer@gmail.com

RESUM

La mina 'Golosina' està situada en la cala El Mal Paso, Cuevas del Almanzora, Almeria, Andalusia, Espanya. En aquesta es va explotar en una època desconeuda una mineralització complexa, de sulfurs disseminats en quars, probablement almenys en part a causa del seu contingut en or. L'oxidació dels sulfurs primaris en un ambient àrid, semblant al dels deserts del nord de Xile, ha produït un gran nombre de minerals, molts d'ells rars, especialment sulfats i arsenats.

La mina 'Golosina' és la primera localitat en la qual es localitzen a Espanya: hilarionita, juansilvaïta, changoïta, mahnertita, zdeněkita, kröhnkita, wallkilldellita-(Fe) i koritnigita; per a les dues primeres, és la segona localitat en la qual es troben al món.

PARAULES CLAU

Hilarionita; juansilvaïta; wallkilldellita-(Fe); minerals secundaris; mina Golosina; Cuevas del Almanzora.

ABSTRACT

The Golosina mine is located in Cala El Mal Paso, Cuevas del Almanzora, Almeria, Andalusie, Spain. At an unknown time, a complex mineralization of sulfides disseminated in quartz was exploited there, probably at least in part due to its gold content. The oxidation of the primary sulfides in an arid environment, similar to that of the deserts of northern Chile, has produced a large number of minerals, many of them rare, especially sulfates and arsenates.

The Golosina mine is the first locality where hilarionite, juansilvaite, changoite, mahnertite, zdeněkite, kröhnkite, wallkilldellite-(Fe), and koritnigite are located in Spain; for the first two, it is the second locality where they are found in the world.

KEYWORDS

Hilarionite; juansilvaite; wallkilldellite-(Fe); secondary minerals; Golosina mine; Cuevas del Almanzora.

REWITZER, Christian; HOCHLEITNER, Rupert; CALVO REBOLLAR, Miguel; UTRERA MARTÍN, Carlos (2023): «Hilarionita, juansilvaïta, wallkilldellita-(Fe) i altres minerals poc comuns de la mina 'Golosina', Cuevas del Almanzora, Almeria, Andalusia». *Mineralogistes de Catalunya*, vol. 15, núm. 1 (2023-1), pp. 3-44.

INTRODUCCIÓ

Localització de la mina 'Golosina'

En l'extrem nord de la cala El Mal Paso, a uns 3,5 km al nord-est de Villaricos, a Cuevas del Almanzora, Almeria, Andalusia, Espanya (FIG. 1), i a 1,6 km de les ruïnes de la foneria "Esperanza Segunda", es localitzen unes labors mineres conegudes localment com a mina 'el oro' o mina 'Golosina'.

Actualment són accessibles solament en part, a través d'una entrada situada al costat del terregall més gran, ben visible (FIG. 2 i 3), amb labors situades a diversos nivells. Les labors de la part inferior comuniquen amb un dels pous existents. Entre el terregall i el penya-segat es troba una altra galeria, amb l'entrada col·lapsada, que no s'ha investigat. En l'exterior s'acumulen diversos terregalls amb poc volum d'estèrils, la qual cosa indica la poca importàn-

cia dels treballs d'explotació desenvolupats.

Síntesi històrica

La referència a la presència d'una mina d'or en la zona és antiga. En el diari del viatge que va dur a terme Antonio Álvarez de Toledo, X marquès dels Vélez, a les seves possessions de Granada i Múrcia a la fi de 1769 i principis de 1770, s'indica que en una cala de la platja de mar de Villaricos va